

**CODI DE
DEONTOLOGIA DE LA
PROFESSIÓ
FARMACÈUTICA**

Edita:

Consell General de Col·legis Oficials de Farmacèutics

C/ Villanueva, 11, 7ª planta, 28001 Madrid

congral@redfarma.org

www.portalfarma.com

APROVAT PER L'ASSEMBLEA GENERAL DE COL·LEGIS OFICIALS DE FARMACÈUTICS EL 7 DE MARÇ DEL 2018

© Copyright dels textos originals: Consell General de Col·legis Oficials de Farmacèutics, 2018. Tots els drets reservats. Cap part d'aquesta publicació no pot ser reproduïda o transmesa, de cap manera ni per cap mitjà, tant si és electrònic com mecànic, incloent-hi fotocòpies, gravacions o qualsevol sistema de producció, sense l'autorització escrita dels titulars del copyright.

ÍNDEX

Preàmbul	pàg.
Capítol I. Definició i àmbit d'aplicació	pàg.
Capítol II. Principis generals de l'exercici professional	pàg.
Capítol III. De l'actuació responsable i independent del farmacèutic	pàg.
Capítol IV. De les relacions del farmacèutic amb el pacient/usuari	pàg.
Capítol V. De la qualitat en la dispensació i altres serveis professionals	pàg.
Capítol VI. De la comunicació i l'ús de les noves tecnologies aplicades en l'exercici professional	pàg.
Capítol VII. De les relacions entre els farmacèutics i les dels farmacèutics amb altres professionals sanitaris	pàg.
Capítol VIII. De les relacions amb la societat i les administracions públiques	pàg.
Capítol IX. De les relacions dins l'organització farmacèutica col·legial	pàg.
Capítol X. De les relacions amb les institucions, centres o establiments on s'exerceix la professió	pàg.
Capítol XI. De la publicitat.	
Capítol XII. De l'objecció de consciència	pàg.
Capítol XIII. De la recerca i publicacions professionals	pàg.
Capítol XIV. De la docència	pàg.

PREÀMBUL

La legislació atribueix als col·legis professionals, entre d'altres, la funció d'ordenar dins l'àmbit de la seva competència l'activitat professional dels col·legiats, vetllant per la dignitat i ètica professional i pel respecte deguts als drets de les persones.

En aquest sentit, el Consell General de Col·legis Oficials de Farmacèutics considera necessària l'existència d'un marc deontològic per a l'exercici professional que els farmacèutics han de tenir present en la seva actuació, d'acord amb uns principis ètics professionals i tenint en compte les conseqüències que aquesta actuació pot tenir per a la salut de les persones. Tot això amb la finalitat d'orientar èticament la tasca professional per prestar el millor servei a la societat.

Aquest Codi pretén complementar la normativa legal per garantir la qualitat en l'atenció i el manteniment dels principis ètics professionals que la societat demana a la professió farmacèutica, recollint el compromís amb la millora de la salut i la qualitat de vida de persones, animals i medi ambient, així com la vocació de servei a la societat, adaptant les normes deontològiques de la professió a la nova realitat legal i social.

La redacció d'aquest Codi ha tingut en compte la naturalesa variada de les diverses modalitats de la professió farmacèutica, establint regles i preceptes que puguin orientar tots els farmacèutics, independentment de la modalitat del seu exercici.

Així mateix, puix que aquest Codi és de compliment obligat per als farmacèutics, s'ha elaborat amb l'objectiu de codificar només les regles i els preceptes que puguin ser assumits per tots els farmacèutics, amb garantia de protegir la diversitat de postures que els farmacèutics puguin adoptar legítimament davant els dilemes ètics que se susciten en l'exercici d'aquesta professió que amb el temps evoluciona i assumeix nous reptes, sense crebantar la consciència individual i les conviccions personals de ningú.

Aquest text es podrà ampliar i desenvolupar per als farmacèutics de les diverses modalitats professionals i els diferents nivells territorials de l'organització farmacèutica col·legial, amb un respecte absolut a les seves competències per ordenar l'exercici professional als seus àmbits territorials, respectant els principis bàsics recollits en aquest Codi.

El Codi consta d'un Preàmbul i 54 articles distribuïts en catorze capítols, on es tracta successivament la definició i l'àmbit d'aplicació, els principis generals de l'exercici professional, l'actuació responsable i independent del farmacèutic, les relacions del farmacèutic amb el pacient/usuari, la qualitat en la dispensació i altres serveis professionals, la comunicació i l'ús de les noves tecnologies aplicades en l'exercici professional, les relacions entre els farmacèutics i les dels farmacèutics amb altres professionals sanitaris, les relacions amb la societat i les administracions públiques, les relacions dins l'organització farmacèutica col·legial, les relacions amb les institucions, centres o establiments on s'exerceix la professió, la publicitat, l'objecció de consciència, la recerca i publicacions professionals i la docència.

Aquest Codi recull els principis i regles ètiques que han d'inspirar i guiar la conducta i les actuacions professionals dels farmacèutics.

Capítol I

DEFINICIÓ I ÀMBIT D'APLICACIÓ

Article 1. Definicions

- 1- La Deontologia Farmacèutica és el conjunt de principis i regles ètiques que han d'inspirar la conducta i guiar les actuacions professionals dels farmacèutics.
- 2- El Codi de Deontologia de la Professi3n Farmacèutica aprovat pel Consell General de Col·legis Oficials de Farmacèutics conté els principis i regles bàsics inherents a l'ètica professional en el desenvolupament de la seva activitat.

Article 2. Àmbit d'aplicaci3n

- 1- Les disposicions recollides en aquest Codi obliguen tots els farmacèutics establerts a Espanya en l'exercici de la professi3n, independentment de la modalitat en què la practiquin, i sens perjudici de l'existència d'altres normes deontol3giques aprovades dins l'àmbit dels Col·legis Oficials de Farmacèutics.
- 2- També s'aplicaran als farmacèutics establerts dins l'àmbit d'un altre Estat membre de la Uni3n Europea quan exerceixin la professi3n de manera temporal o ocasional a Espanya.
- 3- Les actuacions que desenvolupin les Societats Professionals es troben sotmeses al compliment d'aquest Codi, de manera que la Societat respondrà, des del punt de vista deontol3gic, de les accions d'un farmacèutic que exerceixi la seva activitat a través d'ella, sens perjudici de la responsabilitat professional que aquest farmacèutic contregui a títol individual.
- 4- Així mateix, el conjunt de corporacions col·legials integrades dins l'organitzaci3n farmacèutica col·legial haurà d'observar en les seves actuacions les disposicions contingudes en aquest Codi.

Article 3. Conseqüències del seu incompliment

L'incompliment de les obligacions contingudes en aquest Codi representa una falta deontol3gica susceptible de ser corregida d'acord amb els procediments i normes disciplinàries establertes en els Estatuts respectius dels diversos Col·legis Oficials de Farmacèutics, dels Consells de Col·legis Oficials de les Comunitats Aut3nomes i del Consell General de Col·legis Oficials de Farmacèutics.

Capítol II

PRINCIPIIS GENERALS DE L'EXERCICI PROFESSIONAL

Article 4. Principis generals de l'actuació professional

- 1- En l'exercici de la professió, el farmacèutic tindrà com a objectiu el servei a la societat i la millora de la salut i la qualitat de vida del pacient, i es guiarà per l'ètica i deontologia.
- 2- El farmacèutic tindrà el deure de complir rigorosament la legalitat vigent i de respectar les disposicions d'aquest Codi, adoptant un comportament ètic en totes les actuacions professionals que dugui a terme.
- 3- El farmacèutic s'abstindrà de realitzar qualsevol activitat els interessos de la qual puguin entrar en conflicte amb les seves obligacions deontològiques o comprometre la seva independència.

Article 5. Principis generals de compromís amb la societat

- 1- El farmacèutic considerarà prioritària la millora i la cura de la salut de la societat i anteposarà aquest objectiu als seus interessos particulars legítims.
- 2- El farmacèutic exercirà la professió procurant ser fidel a la funció sanitària que exerceix, adaptant-la als avenços de la ciència farmacèutica en benefici de la població que assisteix.
- 3- El farmacèutic contribuirà a l'ús eficient dels recursos humans, tecnològics, terapèutics i econòmics en l'exercici de la professió, i molt especialment pel que fa a l'ús d'aquests recursos quan estiguin sotmesos al règim de finançament públic.
- 4- El farmacèutic contribuirà, en la mesura del possible, al bon funcionament del sistema sanitari i al manteniment dels principis ètics dins aquest sistema.

Article 6. Principis generals d'actuació amb el pacient

- 1- El farmacèutic exercirà la professió de manera que respecti la dignitat i contribueixi al benestar i a la salut dels pacients i evitarà totes aquelles accions que posin en dubte aquests principis fonamentals.
- 2- El farmacèutic s'abstindrà de participar en qualsevol tipus d'actuació contrària a la legalitat on els seus coneixements i habilitats siguin posades al servei d'actes que atemptin contra la vida, la dignitat de la persona o els Drets Humans, sens perjudici d'allò que disposa sobre el dret a l'objecció de consciència el Capítol XII del present Codi.
- 3- El farmacèutic té el deure d'atendre tots els pacients/usuaris amb la mateixa diligència i sol·licitud, sense que operi cap discriminació per raó de raça, sexe, edat, religió, nacionalitat, opinió política o condició social.
- 4- El secret professional és inherent a l'exercici de la professió farmacèutica i el farmacèutic està obligat a salvaguardar la intimitat del pacient/usuari.
- 5- El farmacèutic extremarà el compliment dels deures deontològics i el compromís amb la professió en les situacions de catàstrofe, epidèmia o qualsevol altra situació d'emergència sanitària.

Article 7. Principis generals de col·laboració

- 1- El farmacèutic col·laborarà amb altres farmacèutics i amb la resta de professionals sanitaris per contribuir a la millora de la salut de la població i a la millor atenció sanitària a cada pacient, en els termes previstos en la legislació vigent.
- 2- El farmacèutic col·laborarà amb les administracions competents en matèria de sanitat i benestar social per fer efectiu el dret a la salut de les persones.
- 3- El farmacèutic col·laborarà amb l'organització farmacèutica col·legial perquè pugui dur a terme els fins essencials i les funcions que té encomanats.

Article 8. Principis generals de capacitat, competència i actualització de coneixements

- 1- El farmacèutic haurà de mantenir i actualitzar els coneixements científics, tècnics i legals en què té basada la seva competència professional per garantir l'acompliment de les seves actuacions professionals amb els nivells de qualitat adequats.
- 2- El farmacèutic haurà de dur a terme la seva activitat professional amb honestat, rigor, diligència i responsabilitat, i s'abstindrà de realitzar actuacions professionals per a les quals no estigui degudament capacitat o que siguin alienes a les competències professionals per a les quals el faculta la seva titulació, conforme a la legislació vigent.

Capítol III

DE L'ACTUACIÓ RESPONSABLE I INDEPENDENT DEL FARMACÈUTIC

Article 9. Exercici professional conforme a la legalitat

- 1- La professió farmacèutica, com a professió sanitària, titulada i regulada, requereix per al seu exercici en qualsevol de les seves modalitats complir els requisits previstos en l'ordenament jurídic vigent.
- 2- El farmacèutic vetllarà perquè totes les seves actuacions professionals es realitzin amb ple respecte de les lleis i altres disposicions reguladores de la professió i, dins el que preveuen aquestes disposicions, de les de la lliure competència.
- 3- El farmacèutic ha de conèixer les incompatibilitats establertes per la legislació vigent en relació amb l'activitat o modalitat professional que exerceix o desitja exercir.
- 4- El farmacèutic no ha de facilitar, encobrir o emparar l'exercici il·legal de la professió, comunicant aquesta circumstància, quan la conegui, a l'organització farmacèutica col·legial o a les autoritats sanitàries competents.
- 5- El farmacèutic ha de respectar l'àmbit de les competències concretes dels seus col·laboradors, sense que això l'eximeixi de la seva responsabilitat pròpia, conforme a la legalitat vigent.

Article 10. Capacitat per a l'exercici professional

- 1- La capacitat professional del farmacèutic es fonamenta en la seva titulació, els seus coneixements i la seva experiència, que, per tant, han de ser adequats per desenvolupar les tasques que cada farmacèutic executi en el seu treball.

- 2- En el cas que el farmacèutic adverteixi que, per raons d'edat, malalta, efectes de l'ús d'alguna substància o qualsevol altra causa, es poden veure minvades les seves aptituds físiques o psíquiques de manera que es comprometí la seva capacitat professional, haurà de suspendre o modificar la seva activitat professional fins que, si escau, cessin les causes que van motivar el minvament.
- 3- Si les circumstàncies descrites en l'apartat anterior no són advertides pel farmacèutic que les pateix i sí que ho són per un company seu, aquest company mirarà de fer-li-ho saber i, en cas necessari, podrà fer-ho avinent al Col·legi de Farmacèutics competent, en benefici de l'interès dels pacients i usuaris.

Article 11. Actualització dels coneixements professionals i formació continuada

- 1- Per a un desenvolupament correcte de la seva activitat professional, representa un deure ètic, un dret i una responsabilitat ineludible del farmacèutic l'actualització de la seva formació i dels seus coneixements professionals al llarg de la seva vida professional activa.
- 2- L'organització farmacèutica col·legial ha de promoure i facilitar l'accés dels farmacèutics a la formació continuada.

Article 12. Compromís amb l'evidència científica i la qualitat tècnica

- 1- El farmacèutic té un compromís amb l'evidència científica. En qualsevol cas, caldrà que s'abstingui d'oferir productes o serveis il·lusoris que es proposin al públic com si fossin eficaços.
- 2- Quan el farmacèutic proporcioni assessorament professional, aquest assessorament haurà de basar-se sempre en criteris professionals i adequats als coneixements científics vigents, evitant qualsevol consideració que no sigui l'interès legítim del pacient.
- 3- El farmacèutic ha de conèixer els protocols de pràctica clínica i assistencial, basats en l'evidència científica i els mitjans disponibles, que li siguin aplicables dins el seu àmbit d'actuació professional.
- 4- El farmacèutic ha de proporcionar una informació veraç, científica i avaluada dels medicaments, productes sanitaris i els altres productes inclosos dins el seu àmbit d'actuació, i aquesta informació haurà de ser sempre adequada a la legalitat vigent i als coneixements científics del moment.
- 5- El farmacèutic ha de prestar una cura especial i evitar la promoció i l'ús de productes que no s'ajustin a les reglamentacions tècnico-sanitàries i la promoció d'aquells productes prohibits per la legislació que regula els productes de suposada finalitat sanitària.

Article 13. Independència del criteri professional

- 1- El farmacèutic haurà d'exercir la seva activitat professional amb plena autonomia tècnica i científica, sense altres limitacions que les que estableixen l'ordenament jurídic vigent i els principis deontològics aplicables, rebutjant qualsevol trava o entrebanc a la seva independència professional i sense coaccions.

- 2- El farmacèutic procurarà realitzar la seva activitat en termes de màxima imparcialitat quan es trobi davant d'interessos personals o institucionals contraposats. En el cas que, per obligació legal o per la naturalesa jurídica de la relació en virtut de la qual s'exerceix la professió, el farmacèutic es veïés forçat a actuar conforme a criteris professionals diferents dels seus, ho podrà fer constar per escrit i donar trasllat d'aquest escrit al Col·legi, amb la salvaguarda en qualsevol cas del secret professional i sense menyscabament de l'eficàcia de la seva actuació.
- 3- El farmacèutic ha de garantir la independència de les seves actuacions en relació amb la dispensació de medicaments, per la qual cosa s'abstindrà d'acceptar incentius econòmics per part de qui tingui interessos en la producció, fabricació o comercialització d'aquests medicaments, tret dels permesos per la legislació vigent.

Article 14. Responsabilitat per danys causats en l'exercici de la professió

- 1- L'actuació del farmacèutic està basada en la seva formació, la seva experiència i la responsabilitat que li correspon com a professional, per la qual cosa assumirà les conseqüències negatives de les seves actuacions professionals que li corresponguin legítimament, oferint, si escau, a l'interessat una explicació veraç, clara, honrada i adequada a la situació.
- 2- Tot farmacèutic ha de disposar de la cobertura adequada de la responsabilitat de les seves actuacions professionals per cobrir les indemnitzacions que, si escau, puguin derivar d'un dany eventual causat a les persones amb ocasió de la prestació dels seus serveis professionals.
- 3- El farmacèutic respon personalment dels danys que causi en l'exercici de la professió com a propietari i titular d'una oficina de farmàcia.

Capítol IV

DE LES RELACIONS DEL FARMACÈUTIC AMB EL PACIENT/USUARI

Article 15. Prioritat del dret a la salut i qualitat de vida dels pacients

- 1- És responsabilitat del farmacèutic contribuir amb la seva actuació a la millora de la salut i qualitat de vida del pacient, promovent el seu dret a la prevenció de la malaltia i a tractaments terapèutics eficaços i segurs, anteposant aquesta responsabilitat a qualsevol altra consideració i interès legítim, incloent-hi els seus propis interessos personals, professionals o econòmics.
- 2- El farmacèutic atindrà amb la màxima diligència, rigor i prudència les necessitats dels pacients dins el seu àmbit competencial, i no perjudicarà intencionadament el pacient sota cap circumstància.
- 3- Les diferències d'opinió i queixes dels pacients no han d'afectar de manera negativa la qualitat de l'assistència que se'ls presti.

Article 16. Consentiment i llibertat d'elecció del pacient

- 1- Tota actuació dins l'àmbit de la salut que tingui com a destinatari un pacient o usuari en requereix el consentiment informat, lliure i voluntari. El farmacèutic haurà de respectar la seva decisió, en els termes establerts en la legislació.

- 2- El farmacèutic haurà de respectar en tot moment la llibertat del pacient de triar el centre o establiment sanitari, sense que per això pugui patir cap menyscabament de la qualitat de l'atenció que se li presti.

Article 17. respecte a la dignitat del pacient i principi de no discriminació

- 1- El pacient ha de respectar la dignitat de les persones que atén i l'autonomia de la seva voluntat, preservant la seva intimitat.
- 2- El farmacèutic s'haurà d'assegurar o, si escau, proposar als responsables de les instal·lacions on presta la seva assistència als pacients, que són adequades per garantir el respecte i dignitat que els pacients mereixen i que compten amb els mitjans tècnics necessaris per dur-la a terme de manera correcta.
- 3- El farmacèutic establirà amb el pacient/usuari una comunicació que humanitzi i faciliti l'acte professional, dedicant-hi el temps suficient i adequat.
- 4- El farmacèutic haurà de cuidar l'actitud, el llenguatge, les formes, la imatge i, en general, la seva conducta per afavorir la millor atenció als pacients/usuaris.
- 5- El farmacèutic exercirà la seva activitat professional sense cap discriminació per raó d'edat, sexe, raça, religió, ideologia, nacionalitat o qualsevol altra diferència, havent de respectar les conviccions morals i religioses dels pacients/usuaris, abstenint-se d'imposar-los les seves, assessorant només conforme a criteris estrictament professionals i atenent tothom amb la mateixa diligència i sol·licitud.

Article 18. Dret a la informació del pacient o usuari

- 1- El farmacèutic haurà de proporcionar la informació al pacient/usuari de manera objectiva, actualitzada, senzilla i adequada a les possibilitats de comprensió de la persona que atén, havent de fer-ho a més per escrit si així li ho sol·liciten.
- 2- Els pacients i usuaris tenen dret a conèixer la identitat i qualificació del professional que els atén.
- 3- El farmacèutic ha de preservar el dret dels pacients i usuaris al fet que es respecti la seva voluntat de no ser informats.

Article 19. Dret a la intimitat del pacient o usuari

- 1- El farmacèutic, en l'exercici de la professió, mostrarà un respecte escrupolós pel dret a la intimitat dels pacients/usuaris que atén.
- 2- El farmacèutic només demanarà de les persones que atén la informació estrictament necessària per a l'acompliment adequat de la seva activitat professional, protegint i salvaguardant la confidencialitat de les seves dades conforme a la legalitat vigent.
- 3- D'acord amb la legislació vigent, no es vulnerarà el dret a la intimitat quan el pacient permeti conscientment i voluntària la presència d'un familiar o persona de confiança.

Article 20. El secret professional

- 1- La informació de caràcter personal que el farmacèutic conegui fruit de l'acompliment del seu exercici professional està subjecta al deure de secret professional. El secret professional obliga tots els farmacèutics en totes les seves actuacions, independentment de la seva modalitat d'exercici.

- 2- El farmacèutic només podrà ser eximit del deure de secret professional pel consentiment exprés i inequívoc de l'interessat, per mandat judicial o en compliment dels deures de comunicació o denúncia davant qualsevol dels supòsits previstos per la legislació, en les condicions que aquesta legislació estableixi. Excepcionalment, també podrà ser eximit d'aquest deure quan estigui en perill la vida o els drets fonamentals d'una altra o altres persones que haguessin de prevaler davant el deure de secret professional.
- 3- El farmacèutic vetllarà perquè els seus col·laboradors s'atenguin estrictament al deure de secret professional.
- 4- El decés del pacient o usuari no allibera el farmacèutic de les obligacions del secret professional.

Capítol V

DE LA QUALITAT EN LA DISPENSACIÓ I ALTRES SERVEIS PROFESSIONALS

Article 21. El dret de les persones a obtenir els medicaments

- 1- Les persones tenen el dret i els farmacèutics el deure que la dispensació dels medicaments al públic sigui realitzada en les condicions establertes legalment i reglamentària.
- 2- El farmacèutic no dispensarà un medicament quan li sorgeixin dubtes raonables sobre l'autenticitat o validesa de la recepta mèdica presentada per un pacient o usuari, tret que pugui comprovar la legitimitat de la prescripció. En cas contrari, n'haurà d'informar les autoritats sanitàries competents en els termes previstos en la normativa vigent.
- 3- Per a l'exercici del dret a l'objecció de consciència pel farmacèutic, haurà de quedar garantit en qualsevol cas el dret de les persones a la protecció de la seva salut i d'accés als medicaments.

Article 22. La dispensació adequada de medicaments i altres productes de l'àmbit d'actuació del farmacèutic

- 1- Quan dispensi medicaments o altres productes del seu àmbit d'actuació, caldrà que el farmacèutic informi la persona sobre el seu ús adequat i racional, facilitant-li, si cal, informació relativa a la indicació, posologia, interaccions, contraindicacions, efectes adversos, conservació i qualsevol altra informació necessària per garantir el seu ús en condicions de seguretat i eficàcia.
- 2- La informació referida al paràgraf anterior s'haurà de realitzar conforme als criteris establerts en l'article 18 d'aquest Codi. A més, el farmacèutic s'haurà d'abstenir de promoure expectatives terapèutiques inadequades.
- 3- El farmacèutic que dispensi medicaments haurà de vetllar perquè se'n faci un ús responsable i per la prevenció del seu abús.
- 4- El farmacèutic responsable de l'establiment o servei farmacèutic vigilarà per tal que la identitat i qualificació dels altres farmacèutics i col·laboradors que hi treballin sigui accessible als pacients i usuaris.

- 5- Els principis d'aquest Codi seran aplicables a totes les dispensacions, independentment del mitjà de prescripció, electrònic o en format de paper.

Article 23. Serveis professionals oferts als pacients

- 1- El farmacèutic podrà oferir al pacient serveis professionals per als quals el faculti la seva titulació, sempre que compleixi amb els requisits que estableixi la legislació vigent. Així mateix, s'haurà d'assegurar que compta amb els recursos humans i materials necessaris per dur-los a terme amb prou garanties de qualitat i seguretat.
- 2- El farmacèutic haurà d'oferir prèviament tota la informació necessària perquè el pacient o destinatari del servei presti el seu consentiment informat, previ coneixement de les característiques i finalitats del servei ofert, la seva metodologia, els objectius que persegueix i els drets que l'assisteixen.
- 3- El farmacèutic que ofereixi un servei professional al pacient s'haurà d'assegurar que l'assistència sigui de qualitat i adequada a les necessitats del pacient, i procurarà no crear falses expectatives que no pugui satisfer professionalment.

Article 24. Historial farmacoterapèutic i altra documentació clínica

- 1- El farmacèutic que, per tal de dur a terme actuacions professionals, realitzi qualsevol tractament de dades de caràcter personal del pacient, haurà de complir amb tots els requeriments que estableixi la normativa vigent sobre protecció de dades de caràcter personal, amb l'objectiu de garantir-ne la confidencialitat i seguretat.
- 2- El pacient té dret a conèixer i tenir accés a l'historial farmacoterapèutic o altra documentació clínica que en posseeixi el farmacèutic, exceptuant-ne les seves anotacions subjectives, així com a sol·licitar-ne una còpia o la cancel·lació del procediment en qualsevol moment, en els termes que estableixi la legalitat vigent.
- 3- Les dades contingudes en l'historial farmacoterapèutic o altra documentació clínica d'un pacient es podran fer servir per a l'anàlisi científica, estadística o docent, sempre que es respecti rigorosament la confidencialitat d'aquestes dades, de manera que no es permeti la seva identificació, ni directament ni indirectament, i complint, en qualsevol cas, amb els requisits que estableixi la normativa vigent.

Capítol VI

DE LA COMUNICACIÓ I L'ÚS DE LES NOVES TECNOLOGIES

APLICADES EN L'EXERCICI PROFESSIONAL

Article 25. Actuacions professionals a distància o per mitjans telemàtics

- 1- Es poden dispensar a distància al públic únicament els medicaments permesos per a aquesta modalitat de dispensació, des dels establiments que hi estan autoritzats, en els terminis previstos en la legislació vigent i amb els requisits que aquesta legislació estableixi.
- 2- Quan l'actuació professional del farmacèutic es desenvolupa a distància, cal mantenir les responsabilitats deontològiques existents en l'actuació presencial, amb una èmfasi especial en el reforç dels valors de transparència, informació, confiança i confidencialitat, complint en qualsevol cas amb la legislació vigent al respecte.

- 3- Quan s'utilitzin aplicacions i eines informàtiques per a la prestació d'un servei als pacients o usuaris, el farmacèutic n'haurà de conèixer prèviament les condicions de privacitat i ús per assegurar-se que la confidencialitat de les dades està assegurada i que són respectuoses amb les obligacions legals i deontològiques aplicables.
- 4- La prestació a distància de serveis professionals exigeix que la identificació mútua entre farmacèutic i destinatari del servei sigui clara, que quedi assegurada la intimitat, seguretat i confidencialitat de les comunicacions i dades, i que la relació presencial no sigui necessària per a la prestació del servei amb els nivells de qualitat adients. Així mateix, el farmacèutic s'haurà d'assegurar que els destinataris puguin contactar amb ell de manera directa i efectiva, sense dificultats.
- 5- Les activitats de contractació de serveis amb pacients o usuaris realitzades a través de mitjans telemàtics han de respectar la normativa legal vigent i, de manera especial, els valors, drets i principis reconeguts en aquest Codi.

Article 26. Criteri professional en els mitjans de comunicació i internet

- 1- Quan el farmacèutic intervingui identificat com a tal als mitjans de comunicació, internet i xarxes socials per oferir el seu criteri sobre aspectes relatius a la professió, s'ha d'assegurar que la informació que emeti sigui comprensible, veraç, ponderada, prudent, senzilla i ajustada a la legalitat vigent i adequada a les necessitats del fòrum on s'emet.
- 2- El farmacèutic ha d'evitar llençar missatges de manera indiscriminada que puguin despertar alarma social o provoquin confusió o dubtes respecte de la cura i el manteniment de la salut o de la prevenció de la malaltia de la població.
- 3- Les obligacions deontològiques del farmacèutic no es dilueixen pel fet que el receptor de la informació proporcionada per ell sigui múltiple i desconegut.
- 4- Si el farmacèutic detecta informació no veraç o presumptivament il·legal proporcionada per un altre farmacèutic, identificat com a tal, que pugui generar riscos en la salut de la població, hauria de fer-ho avinent a l'organització farmacèutica col·legial, sens perjudici de la seva comunicació a les autoritats sanitàries competents.
- 5- Quan es manifestin discrepàncies sobre qüestions professionals amb altres farmacèutics o professionals sanitaris en mitjans de comunicació, internet o xarxes socials, el farmacèutic haurà d'evitar sempre les desqualificacions personals i les injúries, així com l'escàndol i desprestigi públic de la professió.

Article 27. Ús adequat de la recepta electrònica

- 1- El farmacèutic és responsable de la custòdia i bon ús del dispositiu o mecanisme habilitat per a la seva identificació personal que permeti accedir al sistema de recepta electrònica, i no haurà de permetre que un altre company, col·laborador o qualsevol altra persona en faci ús.
- 2- La dispensació d'un medicament o producte sanitari a través del sistema de recepta electrònica només s'haurà de realitzar quan es donin les condicions adients conforme a la normativa vigent, encara que el sistema electrònic, per error o per un altre motiu, la permeti tècnicament.

Capítol VII

DE LES RELACIONS ENTRE ELS FARMACÈUTICS I DELS FARMACÈUTICS AMB ALTRES PROFESSIONALS SANITARIS

Article 28. Col·laboració amb altres professionals sanitaris

- 1- Atès que l'exercici de la professió farmacèutica està al servei de la societat i de la millora de la salut i qualitat de vida del pacient, és convenient la col·laboració interdisciplinària amb altres professionals sanitaris que persegueixen aquests objectius, tenint-ne en consideració les opinions, sens perjudici del respecte degut a les competències de cadascun d'ells.
- 2- El farmacèutic col·laborarà amb altres farmacèutics i professionals sanitaris, compartint els seus coneixements científics i habilitats tècniques, en benefici dels pacients.

Article 29. Sobre la relació entre farmacèutics

- 1- Els farmacèutics s'han de tractar entre si amb respecte, lleialtat i integrat, independentment de la relació jeràrquica que hi hagi entre ells.
- 2- El farmacèutic s'abstindrà de criticar de manera despectiva les actuacions professionals dels seus companys, especialment en presència dels pacients i usuaris.
- 3- Les desavinences o els desacords sobre assumptes professionals no han de donar lloc a polèmiques públiques que suposin el desprestigi de la professió.
- 4- El farmacèutic s'ha d'esforçar per resoldre les controvèrsies amb altres farmacèutics derivades del seu exercici professional de manera constructiva, i amb aquest fi es podrà sotmetre a la mediació dels Col·legis de Farmacèutics, sens perjudici de la tutela judicial que li correspongui legítimament.
- 5- El farmacèutic no ha de fer acusacions injustes o infundades, ni proporcionar informació enganyosa o errònia que perjudiqui o desprestigi un altre farmacèutic. Així mateix, el farmacèutic defensarà, en la mesura del possible, el company que sigui objecte d'atacs o denúncies injustes.
- 6- Si un farmacèutic tingués coneixement que un altre company està sent sotmès a assetjament moral o a coaccions en el seu exercici professional, procurarà fer-ho avinent al Col·legi de Farmacèutics competent.

Article 30. Treball en equip

- 1- El farmacèutic que ostenti la direcció d'un equip vetllarà perquè hi hagi un ambient d'exigència ètica i tolerància per a la diversitat d'opinions professionals.
- 2- El farmacèutic ha de respectar les actuacions dels seus companys i altres professionals sanitaris, observant les disposicions del Capítol XII del present Codi sobre l'objecció de consciència. En qualsevol cas, s'haurà d'evitar qualsevol limitació dels drets dels pacients i usuaris a la dispensació farmacèutica.
- 3- El treball en equip no impedirà que el pacient conegui quin professional assumeix la responsabilitat concreta de cada actuació assistencial ni afectarà les obligacions d'informació de cada professional.

- 4- La responsabilitat individual del farmacèutic no desapareix ni es dilueix pel fet de treballar en equip. El farmacèutic té el deure de preservar la confidencialitat del total de les dades conegudes del pacient.

Article 31. Competència deslleial

El farmacèutic no pot dur a terme actuacions que puguin ser considerades com competència deslleial per la legislació vigent i, en especial, qualsevol conducta tendent a aconseguir un avantatge competitiu adquirit mitjançant la infracció de la legalitat o qualsevol encaminada a limitar o restringir la llibertat d'elecció dels pacients i usuaris.

Capítol VIII

DE LES RELACIONS AMB LA SOCIETAT I LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

Article 32. Promoció de la salut i prevenció de la malaltia de la població

- 1- Els farmacèutics, dins l'àmbit de les seves competències i en la mesura del possible, han de contribuir a prevenir la malaltia, així com a protegir i promoure la salut i qualitat de vida de la població, fomentant-ne l'educació sanitària i promovent hàbits de vida saludables.
- 2- Els farmacèutics tenen l'obligació de fomentar l'educació de la població sobre l'ús adequat dels medicaments, la seva utilització racional i la prevenció del seu abús, i procurarà prestar el seu suport a les iniciatives que es desenvolupin amb aquesta finalitat en col·laboració amb les associacions de pacients.
- 3- Els farmacèutics col·laboraran amb diligència i eficàcia en els programes que promoguin les administracions sanitàries sobre garantia de qualitat de l'assistència farmacèutica i de l'atenció sanitària en general, quan aquestes administracions els ho demanin.
- 4- En casos de catàstrofes o emergències sanitàries, el farmacèutic col·laborarà en les tasques d'auxili sanitari.

Article 33. Vigilància de la salut pública

- 1- Els farmacèutics col·laboraran, dins l'àmbit de les seves competències, amb els programes que les administracions sanitàries estableixin per detectar i corregir problemes potencials que puguin afectar la salut de la població.
- 2- Els farmacèutics tenen l'obligació de comunicar amb celeritat a les autoritats sanitàries competents en matèria de farmacovigilància les sospites de reaccions adverses de les quals tinguin coneixement i que poguessin haver estat causades per medicaments d'ús humà i veterinaris.
- 3- Els farmacèutics col·laboraran, en la mesura del possible, amb els programes que les administracions sanitàries estableixin per detectar i corregir problemes potencials relacionats amb els medicaments, productes sanitaris, cosmètics i altres productes inclosos dins el seu àmbit d'actuació, encara que ultrapassin les obligacions legals.

- 4- Els farmacèutics que coneguin fets, dades o circumstàncies que poguessin representar un risc o perill greu per a la salut de la població han de fer-ho avinent a les autoritats sanitàries.

Article 34. Compromís ètic professional amb la qualitat en la regulació

- 1- El farmacèutic, sens perjudici del compliment obligat de les disposicions legals, s'esforçarà a col·laborar amb l'organització farmacèutica col·legial per vetllar pel respecte dels principis continguts en aquest Codi i procurarà col·laborar, en la mesura del possible, en la seva modificació quan, segons el seu criteri científic i tècnic, consideri que d'aquesta manera es contribueix a un major benefici per als pacients i la societat.
- 2- Sent el sistema sanitari l'instrument principal de la societat per a l'atenció i promoció de la salut, el farmacèutic contribuirà, en la mesura del possible, al fet que la utilització dels recursos es realitzi amb criteris d'equanimitat, objectivitat i transparència.
- 3- El farmacèutic, en la mesura del possible i dins l'àmbit de la seva activitat professional, s'esforçarà perquè les mesures que s'estableixin legalment o reglamentària, tendents a racionalitzar la despesa sanitària i farmacèutica, tinguin present l'eficiència salvaguardant la qualitat assistencial.

Article 35. Lluita contra el dopatge a l'esport

- 1- El farmacèutic s'abstindrà de participar en activitats, en la prestació de serveis o en qualsevol altre mitjà que contribueixi directament o indirecta a la millora del rendiment dels esportistes de manera fraudulenta.
- 2- El farmacèutic alertarà el pacient o usuari en cas de medicaments susceptibles de produir dopatge dins l'àmbit de l'activitat esportiva.

Article 36. Protecció del medi ambient

- 1- El farmacèutic està obligat a procurar una eliminació i destrucció correcta de tot el material utilitzat en la seva activitat professional i una gestió adient dels residus que genera, complint la legalitat vigent en la matèria.
- 2- Els farmacèutics hauran d'assessorar i informar les persones de la necessitat de dipositar els envasos i els residus dels medicaments utilitzats dins l'àmbit domèstic als llocs habilitats.

Capítol IX

DE LES RELACIONS EN L'ORGANITZACIÓ FARMACÈUTICA COL·LEGIAL

Article 37. Relacions del farmacèutic amb l'organització farmacèutica col·legial

- 1- Les persones que ostentin la titulació en Farmàcia i reuneixin les condicions indicades estatutàriament tindran dret a ser admeses en el Col·legi que els correspongui. Així mateix, els farmacèutics hauran d'estar col·legiats quan així ho disposi la legislació vigent.

- 2- El farmacèutic col·legiat té el dret de participar en les tasques col·legials i el deure de prestar la seva col·laboració quan sigui requerida, així com de contribuir a les càrregues econòmiques que li corresponguin.
- 3- El farmacèutic col·legiat està obligat a complir amb les normes, els reglaments, els acords i les resolucions aprovats pels òrgans de govern del Consell General, dels Consells Autonòmics i dels Col·legis en tot allò que li sigui aplicable.
- 4- El farmacèutic col·legiat, independentment de la seva situació professional i del càrrec que ocupi, té el deure de comparèixer als requeriments, citacions o qualsevol tipus de crides que se li facin des dels òrgans de govern del Consell General, dels Consells Autonòmics i dels Col·legis.
- 5- El farmacèutic col·legiat pot comunicar al seu Col·legi qualsevol presumpta infracció d'aquest Codi de la qual tingui coneixement.
- 6- El farmacèutic col·legiat haurà de subministrar amb celeritat, diligència i exactitud les dades personals que afectin la seva situació professional i siguin necessàries per elaborar i mantenir actualitzats els registres que siguin procedents legalment o estatutària.
- 7- El farmacèutic col·legiat no pot atribuir-se, per si mateix o mitjançant societats professionals, científiques o no, la representació de la professió davant les administracions públiques sense mandat exprés de l'organització col·legial, que n'ostenta la representació exclusiva.

Article 38. Obligacions deontològiques de l'organització farmacèutica col·legial

- 1- L'organització farmacèutica col·legial té la responsabilitat principal d'ordenar l'exercici de la professió i vetllar per l'ètica i dignitat professional, així com pel respecte degut als drets dels pacients i usuaris dels serveis prestats pels farmacèutics.
- 2- L'organització farmacèutica col·legial assumirà la responsabilitat de la promoció, el desenvolupament i la difusió de la Deontologia farmacèutica i del present Codi, i es compromet a procurar el compliment dels preceptes que conté.
- 3- L'organització farmacèutica col·legial, dins els seus diversos àmbits territorials, vetllarà i adoptarà les mesures conduents a aconseguir que les disposicions legals que es promulguin siguin respectuoses amb els valors i principis recollits en aquest Codi.
- 4- L'organització farmacèutica col·legial prestarà als farmacèutics l'ajuda necessària per resoldre tots aquells dubtes que pugui ocasionar el compliment dels preceptes continguts en aquest Codi.
- 5- L'organització farmacèutica col·legial col·laborarà amb les autoritats acadèmiques per promoure la qualitat dels estudis de Farmàcia, ressaltant la importància de la docència en ètica i deontologia.
- 6- L'organització farmacèutica col·legial té el deure de promoure i col·laborar amb les autoritats per a l'establiment efectiu d'un sistema de reconeixement del desenvolupament professional individualitzat assolit pels farmacèutics quant a coneixements i experiència en tasques assistencials, docents i de recerca, tant fruit de la seva activitat professional per compte d'altri (al sector públic o privat) o per compte propi.
- 7- El Consell General es compromet a revisar el present Codi de manera periòdica i actualitzar-lo quan sigui convenient.

Article 39. Relacions entre les diverses corporacions integrades dins l'organització farmacèutica col·legial

- 1- Les diverses corporacions integrades dins l'organització farmacèutica col·legial estan obligades a relacionar-se entre si amb subjecció als principis de lleialtat, col·laboració mútua i diligència, cooperant entre elles per a l'aconseguint efectiu dels seus fins essencials i actuant amb ple respecte de les competències que, segons la normativa legal i estatutària vigent, corresponguin a cadascuna.
- 2- Les normes de caràcter deontològic emanades dels Col·legis Oficials de Farmacèutics i dels seus Consells Autonòmics, si escau, hauran de respectar els principis i valors continguts en el present Codi, sens perjudici de les particularitats derivades del seu àmbit territorial.
- 3- Els Col·legis Oficials de Farmacèutics faran funcions de mediadors per tal de relacionar els farmacèutics que hi estiguin col·legiats amb el Consell General i amb els Consells Autonòmics de Col·legis, segons escaigui, sempre que aquests professionals els ho demanin.
- 4- Els Col·legis Oficials de Farmacèutics hauran de comunicar amb diligència, exactitud i celeritat al Consell General i als Consells Autonòmics de Col·legis, segons escaigui, les dades personals relatives a l'exercici i situació professional dels seus col·legiats que siguin necessàries per elaborar i mantenir actualitzats els registres de la seva competència, conforme a allò que preveu la normativa legal o estatutària corresponent.

Article 40. Deures deontològics dels farmacèutics que ostentin càrrecs directius als òrgans de govern de l'organització farmacèutica col·legial

Els farmacèutics que ostentin càrrecs directius als òrgans de govern de l'organització farmacèutica col·legial hauran de:

- a) Actuar en tot moment amb plena observança de les normes legals, estatutàries i deontològiques aplicables, ajustant-hi les resolucions, decisions i acords, així com mostrar una conducta exemplar en totes les actuacions i promoure, sota els principis d'eficàcia i eficiència, l'interès comú de l'organització farmacèutica col·legial, de la professió i de tots els col·legiats.
- b) Ser respectuosos amb el funcionament democràtic de l'organització farmacèutica col·legial, per la qual cosa no obstruiran de cap manera les actuacions legítimes de les Juntes o Assemblees, ni impediran l'exercici lliure i responsable del dret a decidir els assumptes per votació. Així mateix, tindran en compte i seran respectuosos amb les opinions de les minories col·legials.
- c) Preservar com a secreta la informació i documentació relacionada amb les qüestions deontològiques dels col·legiats i guardar secret sobre qualsevol assumpte que hagin conegut com a conseqüència de l'exercici del seu càrrec.
- d) Abstenir-se d'utilitzar els càrrecs col·legials amb finalitats alienes a l'interès institucional i retre comptes de la seva gestió davant les Assemblees Generals de les seves corporacions amb el màxim rigor i transparència.

- e) Mantenir una conducta d'acord amb els objectius del càrrec que exerceixen, per la qual cosa han de subordinar-hi qualsevol altra conveniència o interès particular, encara que siguin legítims. El seu comportament no implicarà mai abús de poder i ni tan sols n'infondrà sospita.
- f) Manifestar l'existència de qualsevol tipus de conflicte d'interès que els pugui afectar, havent d'abstenir-se d'intervenir en les deliberacions i decisions a què es refereixi el conflicte o quan es pugui veure compromesa la seva objectivitat.
- g) Evitar, en la seva relació amb els mitjans de comunicació, la confusió de les seves opinions personals amb les de la corporació que representen.

Capítol X

DE LES RELACIONS AMB LES INSTITUCIONS, CENTRES O ESTABLIMENTS ON S'EXERCEIX LA PROFESSION

Article 41. Deures del farmacèutic amb responsabilitat en la gestió d'institucions, centres o establiments sanitaris

Els farmacèutics amb responsabilitat en la gestió d'institucions, centres o establiments sanitaris vetllaran perquè:

- a) A l'àrea de la seva responsabilitat es compleixin els requisits exigibles de qualitat assistencial i el manteniment dels principis deontològics.
- b) Les prestacions assistencials que s'hi ofereixin s'adaptin a les necessitats de la població que atenen i als recursos existents, promovent que no s'ofereixin serveis assistencials sense la deguda dotació de mitjans humans i materials.
- c) La relació dels farmacèutics que hi exerceixen la professió amb els pacients sigui l'adequada, preservant la intimitat, confidencialitat i la resta de drets que assisteixen els pacients.
- d) Des d'aquestes institucions, centres o establiments sanitaris no es duguin a terme activitats o funcions alienes a les pròpies d'aquest tipus d'entitat conforme a la seva naturalesa, d'acord amb el que disposa la legislació.
- e) Les condicions d'acompliment professional dels farmacèutics que hi exerceixen la professió estiguin d'acord amb les exigides per aquest Codi i es respecti la seva independència professional.
- f) S'articulin, en la mesura en què ho permeti la capacitat de cada centre o establiment, procediments per al reconeixement del desenvolupament professional i de la carrera dels farmacèutics que hi exerceixen la professió.

Article 42. Deures del farmacèutic en relació amb les institucions, centres o establiments on exerceix la professió quan no és el responsable de la seva gestió

Els farmacèutics, en relació amb les institucions, centres o establiments on exerceixen la professió quan no siguin els responsables de la seva gestió, hauran de:

- a) Vetllar pel prestigi de la institució, centre o establiment on treballin, i contribuir a fer un ús eficient dels recursos que posin a la seva disposició.

- b) Fer avinents a la direcció de la institució, centre o establiment les deficiències de qualsevol mena que puguin afectar la qualitat assistencial o influir en el comportament deontològic de les seves actuacions perquè es puguin reparar. Si consideren, però, que les deficiències són greus i no es reparen, procuraran informar-ne el seu Col·legi o les autoritats sanitàries, segons escaigui, en benefici dels pacients.
- c) Assegurar-se que la qualitat de la seva activitat assistencial i la seva independència professional no es vegin compromeses per la percepció d'incentius.

Capítol XI

DE LA PUBLICITAT

Article 43. Publicitat dels medicaments, productes sanitaris i altres productes

- 1- Els farmacèutics que participin en activitats de publicitat de medicaments i de productes sanitaris s'hauran d'assegurar que compleix amb tots els requisits i exigències establerts en la legislació vigent sobre la matèria.
- 2- En qualsevol cas, el farmacèutic no podrà fer cap tipus de publicitat de fórmules magistrals ni de preparats oficials, conforme a allò que disposa la legislació.
- 3- El farmacèutic que participi en activitats de publicitat i promoció comercial de productes, materials, substàncies o mètodes als quals s'atribueixin efectes beneficiosos sobre la salut de les persones s'haurà d'assegurar que es fa conforme a allò que estableix la legislació específica sobre la matèria.

Article 44. Publicitat dels serveis professionals

- 1- El farmacèutic haurà d'ajustar la seva conducta quant a la publicitat dels seus serveis professionals i comunicacions comercials a les disposicions de la legalitat vigent.
- 2- Suposarà una infracció deontològica el fet que el farmacèutic s'atribueixi per qualsevol mitjà una titulació o diploma oficial per acreditar una formació o capacitació que no posseeix, sens perjudici de les responsabilitats d'altra mena en què pugui incórrer.

Article 45. Publicitat de centres o establiments sanitaris

El farmacèutic que pretengui fer publicitat o subministrar informació dels centres o establiments sanitaris, així com dels serveis i prestacions que s'hi ofereixen, haurà d'ajustar-se a allò que estableix la legislació específica sobre la matèria i, en qualsevol cas, respectar el contingut de l'autorització sanitària d'aquests centres o establiments.

Capítol XII

DE L'OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA

Article 46. Objeció de consciència del farmacèutic

- 1- L'objecció de consciència del farmacèutic és un dret que n'empara, en determinades circumstàncies, el refús a sotmetre's a una conducta exigida de manera legal quan aquesta conducta l'obligaria a violentar seriosament la seva consciència pel fet de ser contrària a les seves conviccions morals o ètiques.

- 2- L'objecció de consciència empara el farmacèutic a títol individual per raons de consciència i moral personal, i no es podrà aplicar de manera col·lectiva o institucional ni amb la finalitat d'emparar actuacions basades en criteris de conveniència o oportunisme.
- 3- L'objecció de consciència no és la via adequada per resoldre conflictes derivats de controvèrsies científiques, tècniques i professionals.
- 4- L'objecció de consciència no pot emparar el refús del farmacèutic a fer una actuació professional fonamentada en les característiques individuals de la persona que demana la seva actuació, com ara la raça, el sexe, la religió o la ideologia.

Article 47. Exercici de l'objecció de consciència

- 1- El fet que el farmacèutic exerceixi el dret a l'objecció de consciència no ha de limitar o condicionar el dret a la salut de les persones. Per això, el farmacèutic objector podrà comunicar aquesta circumstància a l'autoritat responsable de garantir la prestació perquè s'articulin els mecanismes necessaris per evitar el menyscabament del dret a la salut de la població i dels drets de les persones que estableix la legislació.
- 2- Caldrà que el farmacèutic objector s'adapti a les vies establertes per a l'exercici del dret d'objecció de consciència en els casos en què es trobi regulada per la legislació vigent.
- 3- El farmacèutic podrà comunicar la seva condició d'objector de consciència, a l'efecte previst per la normativa estatutària, al seu Col·legi, que, de manera ineludible, hi haurà de donar un tractament absolutament confidencial.
- 4- L'exercici del dret d'objecció de consciència per part del farmacèutic que l'invoca no li ha d'ocasionar perjudicis ni avantatges.
- 5- L'exercici de l'objecció de consciència pel farmacèutic davant una actuació demanada per un pacient o usuari no ha de perseguir mai la imposició de les conviccions del farmacèutic a la persona que demana la seva actuació.

Capítol XIII

DE LA RECERCA I LES PUBLICACIONS PROFESSIONALS

Article 48. Principis rectors de l'activitat de recerca

- 1- El farmacèutic investigador, tot i reconèixer la importància que té la investigació de nous medicaments i tècniques sobre la societat i la ciència, anteposarà sempre la salut i dignitat dels éssers humans sotmesos a experimentació.
- 2- Tota recerca que comporti experimentació amb éssers humans o animals haurà d'estar justificada científicament i comptar amb l'existència d'un protocol concret, adequat i rigorós, atenint-se a allò que estableix la legislació sobre la matèria, així com a les regles i exigències del treball científic.
- 3- El farmacèutic durà a terme l'activitat de recerca amb el màxim rigor científic i intel·lectual i tindrà present l'obligació de veracitat en totes les seves fases, per la qual cosa no haurà de prendre decisions lligades a interessos econòmics, comercials, personals o de qualsevol altre tipus que puguin comprometre aquesta obligació.

- 4- Quan un farmacèutic participa en una recerca científica patrocinada per una empresa farmacèutica, haurà de condicionar la seva participació al fet de disposar de llibertat per a la publicació dels resultats, quan escaigui de manera legítima, independentment del fet que aquests resultats siguin favorables o no des de la perspectiva de l'empresa patrocinadora.

Article 49. Control en la investigació amb éssers humans

- 1- El farmacèutic que participi en projectes d'investigació amb éssers humans s'assegurarà que aquests projectes es facin amb totes les garanties deontològiques i complint els requisits legals vigents en cada moment, així com que el projecte se sotmeti a l'aprovació prèvia d'un Comitè Ètic de Recerca quan resulti procedent o necessari.
- 2- La investigació amb éssers humans s'ha de fer quan l'avenç científic no sigui possible per altres mitjans alternatius d'eficàcia comparable o en aquelles fases de la recerca on sigui imprescindible. La recerca que comporti experimentació amb éssers humans s'haurà de precedir, sempre que sigui possible, de l'experimentació animal amb control i durada suficient, els resultats de la qual hauran de ser valorats amb possibilitats d'èxit.
- 3- Tota experimentació o assaig amb éssers humans requereix el consentiment lliure, exprés i per escrit del subjecte que en sigui objecte, obtingut després d'haver-lo informat de manera suficient i adequada, si més no, quant a la naturalesa, els objectius, els mètodes i els beneficis de la investigació o l'assaig, així com quant als riscos, danys, molèsties o incomoditats potencials que pugui ocasionar la seva participació. Així mateix, caldrà informar-lo del seu dret a no participar en l'experimentació i a poder-se'n retirar lliurement en qualsevol moment, sense que, per causa de la seva retirada, es pugui veure perjudicat en la salut o en l'atenció sanitària que pugui requerir.
- 4- La recerca que comporti l'experimentació amb éssers humans haurà de garantir que els riscos o perjudicis potencials per a les persones que hi participin no siguin desproporcionats ni els ocasionin cap minva de la seva consciència moral o de la seva dignitat, i el farmacèutic que hi participi haurà d'adoptar totes les precaucions possibles per reduir al mínim els riscos i les molèsties potencials que els pugui ocasionar.
- 5- No és acceptable deontològicament, conforme a allò que estableix la legislació vigent, la participació del farmacèutic en activitats de recerca que comportin manipulació genètica d'éssers humans sense finalitats diagnòstiques o terapèutiques, o la creació d'embrions humans amb fins exclusius d'experimentació.

Article 50. Control en la recerca amb animals

El farmacèutic que participi en activitats de recerca que comportin experimentació amb animals evitarà o reduirà al mínim els patiments, danys i molèsties per a aquests animals que no siguin imprescindibles i justificables en atenció a finalitats de valor científic i humà reconegut, havent de complir en qualsevol cas amb els requisits i garanties establertes en la legalitat vigent sobre la matèria.

Article 51. Divulgació de l'activitat de recerca i publicacions professionals

- 1- El farmacèutic investigador té un compromís amb la veracitat, havent de publicar els resultats de la seva recerca, basats en dades veraces i exactes, de manera seriosa i rigorosa per les vies pròpies de l'àmbit de la divulgació científica, independentment del fet que els resultats siguin favorables o no als objectius inicials del projecte. Resulta incorrecta des del punt de vista deontològic la manipulació i l'ocultació dels resultats de la recerca o de dades rellevants d'aquesta recerca.
- 2- El farmacèutic, en la divulgació dels resultats d'una activitat de recerca i en les publicacions professionals, haurà de:
  - a) Abstenir-se de donar a conèixer de manera prematura o sensacionalista els nous avenços científics que s'hagin contrastat insuficientment, així com d'exagerar-ne el significat.
  - b) Distingir clarament entre una opinió i un treball de recerca, assegurant-se que la publicació no generi dubtes en aquest sentit.
  - c) Fer-hi constar tota col·laboració, patrocini, beca o qualsevol font de finançament rebut per al desenvolupament del projecte.
  - d) Respectar fidelment les qüestions relatives a l'autoria, complint la legalitat en matèria de propietat intel·lectual, assegurant-se que el contingut és original i evitant el plagi, no deixant-se incloure com a autor sense haver contribuït de manera substancial al disseny i realització del projecte i fent un ús apropiat i exacte de les cites bibliogràfiques.
  - e) Assegurar-se que les publicacions no permetin, directament o indirecta, la identificació de cap pacient, tret que sigui necessari i que en compti amb l'autorització prèvia expressa i per escrit per a aquesta finalitat.

Capítol XIV

DE LA DOCÈNCIA

Article 52. Formació universitària

Els farmacèutics que exerceixin dins l'àmbit de la docència universitària dels estudis de Farmàcia vetllaran:

- a) Per la qualitat de l'ensenyament de la professió farmacèutica, donant la importància deguda al coneixement dels preceptes i regles que conté el Codi de Deontologia de la Professió Farmacèutica. Amb aquesta finalitat, es demanarà la col·laboració de l'organització farmacèutica col·legial.
- b) Pel fet que els estudis de Farmàcia s'adeqüin a l'evolució científica i tècnica i a les necessitats sanitàries de la població.

Article 53. Pràctiques tutelades

- 1- Els estudiants de Farmàcia podran fer les tasques pròpies del període formatiu, en els termes establerts legalment, sempre que aquestes tasques es facin sota supervisió d'un farmacèutic responsable.

- 2- Els farmacèutics responsables de les pràctiques tutelades i la docència assistencial hauran de:
- a) Complir com cal les seves funcions, enfocant aquesta tasca a una finalitat formativa eminentment pràctica, havent-se format al seu torn en la transmissió de coneixements i avaluant els seus alumnes amb justícia, evitant qualsevol perjudici.
  - b) Dedicar als seus alumnes el temps necessari i adequat amb aquesta finalitat, així com afavorir que posin en pràctica els coneixements i aptituds adquirits en la seva formació.
  - c) Tractar correctament els seus alumnes, donant exemple amb la seva actuació personal i evitant, en la mesura del possible, corregir l'alumne pel que fa a l'actuació professional en presència de pacients o de personal col·laborador.
  - d) Abstenir-se d'assignar als seus alumnes tasques o funcions impròpies per a la finalitat docent o que perjudiquin o limitin la seva formació.
  - e) Vetllar perquè els processos d'ensenyament i aprenentatge es desenvolupin minimitzant les molèsties que puguin suposar per als pacients i garantint, en qualsevol cas, que la presència i participació de l'alumne no ocasioni cap menyscabament dels seus drets.

Article 54. Formació especialitzada

- 1- Els farmacèutics residents han d'adquirir, de manera programada i tutelada, els coneixements i habilitats corresponents a la seva especialitat, mitjançant formació teòrico-pràctica, assumint alhora i progressivament la responsabilitat pròpia del seu exercici autònom.
- 2- Els farmacèutics residents tenen dret a rebre informació sobre les funcions que tinguin assignades i sobre els sistemes establerts per a la seva avaluació.
- 3- Els farmacèutics residents han de conèixer i complir la legislació, les normes deontològiques i les normes de funcionament aplicables a la institució i l'exercici propi de la unitat docent on s'integren, sobretot pel que fa als drets dels pacients.
- 4- Els farmacèutics residents actuaran amb subjecció a les indicacions dels seus tutors i, en absència d'aquests tutors, a les dels especialistes de la unitat docent on s'integren.
- 5- Els farmacèutics residents han de poder ser identificats pels pacients com a tals.

**CONSELL GENERAL
DE COL·LEGIS OFICIALS
DE FARMACÈUTICS**